

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACȚIA,
TOPOGRAFIA ȘI ADMINISTRATIA:
BIAȘOV, PIATA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir peţit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Biserica gr. cat. maghiară — fapt împlinit.

Ne este încă tuturor în viaţă memoria decursului grandios al meetingului de protestare ţinut la 30 Mai în istoricul oraşel al lui Mihai Viteazul, când peste 15,000 fii suferenţi ai bisericii gr. cat. române au ridicat protest solemn în contra atentatului plăcut prin înfiinţarea bisericii gr. cat. maghiare.

Rezoluţiunile votate într'un gând şi dor de această impozantă adunare românească au fost precedate de următoarele considerente, în cari se resumă nedreptatea strigătoare la cer şi pericolul grozav, de care este ameninţată în primul rând biserica gr. cat. maghiară, iar în al doilea rând biserica gr. or. română:

1. Având în vedere, că înfiinţarea noii episcopii gr. cat. maghiare, prezentată la Roma ca o episcopie gr. cat. cu limba grecească, nu o îndreptăţeşte nici istoria, şi nici lipsa suferenţelor ale aşa numiţilor gr. cat. maghiari.

2) Având în vedere că înfiinţarea noii episcopii gr. cat. maghiare o săndăşele scopul bisericii lui Christos: de a nu face din biserică un instrument politic de desnaţionalizare şi de siluire şi o osândesc şi interesele generale şi ale bisericii: de a păzi pacea şi bunăînţelegerea între credincioşi, şi de a încununa frecările religioase, Congresul e de convingerea că:

infiinţarea episcopiei gr. cat. maghiare pentru multe rele, cari pot urma din cauza ei, e primejdioasă.

3) Având în vedere, că prin înfiinţarea plănuitei episcopii gr. cat. maghiare chiar şi în forma contemplată de guvern se cald în picioare drepturile rezervate de strămoşii noştri cu privire la unirea lor cu Roma: de a românească în ritul şi limba noastră românească şi că prin ea se vatămă şi drepturile date şi garantate din partea Sf. scaun şi primite din partea noastră, de a fi totdeauna împreună la provincia gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş, şi astfel vatămă integritatea teritorială a provinciei noastre mitropolitane, congresul protestează contra înfiinţării acestei episcopii gr. cat. maghiare, aşa precum e contemplată de guvernul maghiar...

De-atunci n au trecut nici sease săptămâni şi astăzi stăm în faţa faptului împlinit: înfiinţarea bisericii gr. cat. maghiare.

Organul semioficios al guvernului a publicat ieri următorul comunicat:

„Ministrul de externe contele Berchtold a comunicat în mod oficial prim-ministrului Lukács Ladislau, că Sfântul Scaun a aderat, la sprijinirea comitetului Propaganda Fidei, la înfiinţarea noii episcopii gr. cat. maghiare şi a vicariatului săcutesc şi că, după decretul privitor la aceste hotărârea Sf. Scaun a fost întărită şi printr'o bulă papală, care a fost înmănuşată în mod sărbătoresc astăzi de către se-returul de stat al Vaticanului ambasadorului nostru pe lângă Vatican, principelui Schönburg. Bula va apărea în cel mai apropiat număr al foii oficiale”.

Un comunicat mai elocvent, care cu o singură lovitură de săcure să sfârme cumpulit toate speranţele îndreptate spre Sf. Scaun şi spre Capul bisericii catolice, nici că se poate imagina! S'au desconsiderat, nimic şi călcăt în picioare drepturi, tradiţii, bule papale, legi sancţionate şi mari interese ale bisericii catolice, numai şi numai ca să se satisfacă pofta nesătioasă a şovinismului turbat maghiar, care de ani de zile a lucrat mai mult pe ascuns decât pe faţă, pentru a pângări cel mai scump tesaur al neamului românesc: biserica sa strămoşească, ocrotitoarea puternică prin veacuri de arăndul a limbei, legii şi naţionalităţii româneşti.

Lovitura aceasta ne-a venit prea pe neaşteptate, căci, optimişti fiind dela fire, ne-am legănat în speranţa, că în ultimul ceas Vaticanul se va reşgândi sau cel puţin va mai amâna cuvântul sau decisiv. Ne-am înşelat însă amar şi,

stăm acum în faţa unui fapt împlinit, şi-a mai rămas o singură datorinţă, datorinţa sfântă de-a opune cu ultimele noastre eforturi cea mai mare rezistenţă posibilă realizării acestui atentat infernal.

Preum în marea adunare dela Aba-Iulia cei peste 15.000 Români au protestat în contra încercării de-a se introduce calul trojan între zidurile bisericii gr. cat. româneşti, astfel astăzi sutele de mii de credincioşi gr. cat. şi îndeosebi credincioşi ameninţaţi cu deslipirea lor forţată de biserica-mamă au dat rîinţa cea mai sfântă să pună o rezistenţă îndârjită în contra unui jug, care urmăreşte secul infernal de-ai desbraca de imba şi naţionalitatea lor.

Din vocile şi comentările presei maghiare, pe cari le publicăm mai jos, vedem cu groază cursa, care ni s'a pregătit în toată taina. Vedem înfioraţi, că înfiinţarea episcopiei gr. cat. maghiare este numai începutul unei serii lungi de atentate preţite în contra vieţii noastre naţionale româneşti, fără deosebire de apartinenţă bisericească gr. cat. sau gr. or. române. Stăm prin urmas în faţa unui plan pregătit de o mână lungă, care, dacă nu-i vom opune cea mai mare rezistenţă, însemnează moartea noastră naţională.

Se impune deci o luptă sfântă şi măreaţă, ca să dăm din nou dovadă lumii, că neanul românesc — cuvintele lui Bofiniu — se luptă mai mult pentru limbă decât pentru viaţă.

Şi ne bucurăm, că în şirele preoţiei noastre gr. cat. române vedem o mişcare viună pentru pregătirea şi înfiinţarea acestei rezistenţe. Tocmai ne soseşte zărul „Unirea”, care publică la loc de frunte un apel călduros al părintelui Augustin Dănilă, invitând preoţimea gr. cat. română să pornească lupta sfântă în contra acelorora, cari cu gând necurat se apropie de bisericile noastre.

„Dvoastră (preoţii) — zice părintele Dănilă — sunteţi chemaţi a apăra

în aceste vremuri critice biserica română unită de dezastrul, ce o ameninţă. Hotărârea şi ţinuta dvoastră ne va arăta, că mai are menire pe pământ mult oprostul popor român, sau i s'a stâns deja din inimă dorul de viaţă. Ca să nu fiţi învinşi, să nu se poată începe procesul de dizolvare a bisericii şi neamului român, fiţi treji, fiţi Preoţi cu crucea în frunte!... căci doară şi noi suntem factori, de a căror părere trebuie să se ţină seamă! „Căci oastea e creştină! e creştină, e română, şi e cu noi...”

„Adevărul şi dreptul sunt puternice! Şi noi cu acele înarmaţi vom stăpâni bisericile noastre, şi nu vom lăsa să treacă pragul acelorora nimenea. Tuturor acelorora, ce se vor apropia cătră bisericile noastre cu gândul celor nechiamăi, avem să le strigăm un puternic: In lături dela Casa Domnului, căci „Cu noi este Dumnezeu”, şi până ce Domnul e cu noi, nimic nu ne va putea strica cel rău!”

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Din vocile presei şoviniste asupra înfiinţării şi menirii noii episcopii dăm următoarele:

Festă Hirlav.

Zărul percunat „Festă Hirl.” anunţând la loc de frunte înfiinţarea episcopiei maghiare cu vicariatul ei în Săcuime, esclamă:

„Prin aceasta încoronăm cu coroană triumfalică lupta noastră naţională, lungă, de o jumătate veac. După o luptă grea şi cerbicoasă am câştigat pentru maghiarime două sute de mii de oameni.”

Se laudă că la aceasta luptă a luat parte activă şi „Festă Hirl.” încă din 1897, arată apoi, că episcopii şi preoţimea ruteană nu s'au împotrivit la înfiinţarea noii episcopii, ci în contra ei au fost Rutenii din Galiţia şi România. Dar secretarul de stat Iessenszky Sándor a ştiut să delature toate pedecile şi azi episcopia maghiară e fapt împlinit.

Trecând apoi la însemnătatea noii episcopii, zice că cea mai mare însemnătate a ei este, că limba maghiară a devenit limba altarului. Efectul noii instituţii e incalculabil, — zice toaia, apoi continuă:

Budapeşti Hirl.

Şovinistul „Bud. Hirl.” spreclază şi el la loc de frunte din punct de vedere naţional, înfiinţarea noii episcopii. O asemănă cu un uriaş tun şi apoi zice:

„Să se sălăsluiască în ea sfântul spirit maghiar. Nu e tun, care împraştie moartea, ci iubirea, fericirea, patriotismul maghiar şi credinţa maghiară. Dumnezeuul Maghiarilor intră acolo, unde până acum se propovăduia în numele Domnului ura istă de Maghiari. Limba maghiară a devenit limbă de altar acolo, unde până acum se spunea, că e păcat a se ruga lui Dumnezeu în unguşete...”

Aduce apoi laudă tuturor factorilor, cari au contribuit la înfiinţarea episcopiei.

Alkotmány.

Faţă de aceste voci sincere în şovinismul lor, zărul clerical „Alkotmány” se învalneşte în vestmântul fals iezuitic şi prezintă noua episcopie ca

Cavalerism.

de N. Tomici.

— Fine. —

Vieţea de toate zilele cu năcazu-mă-mărunte nu era în stare la început să mă împedecă de-a nu mă gândi din nou la amicul sincer, deştept şi vesel, care era Liviu. Impresii noi se pândau însă şi făceau să se topească din ce în ce cele vechi. Odată cu înalţarea rangului de locotenent am fost apoi permutat din Caransebeş într'un oraş tocmai la graniţa de cătră Moravia a terii. Întâmplarea voi ca să ajung în acelaş oraş cu vechiul meu amic Liviu Radu, care conducea în calitate de inginer lucrări de construire de căi ferate. Revederea noastră n'a fost lipsită de-o notă de tristeţă din partea amicului meu. Se afla aici de mai bine de 4 ani şi se căsătorise cu o nemţică, cu care avu 2 copiişi ca doi bgeri blouzi înviaţi de pe vr'un tablou de la Murillo, având o mamă nu mai puţin frumoasă. Cum amândoi eram numai Români în marea de străini, pe lângă, că mei eram şi prietini vechi, e natural, că am primit cu bucurie invita-rea amicului meu de a-l cerceta cât mai des. Nu peste mult eram considerat ca aparţinând familiei. Era pentru

mine ca un ostrov vatra amicului Liviu, unde ne refugiam ca să ne gândim şi să vorbim cu drag de iubitele noastre plăzuri şi colnice. Clasiuri în trei petreceam întreţinându-ne despre amintiri vechi şi pline de duioşia trecutului, care îmbracă şi cele mai nelinsemnate evenimente în haină roză. Amicul Radu trăia o vieţă canonică din cele mai fericite, ceea-ce se putea vedea după înfăţişarea sa radioasă, când era între ai săi. Bătrâna sa mamă, asemena era cu el. Păreau nişte oameni în a căror inimă şi casă sălăşluia dragostea şi fericirea. O singură notă discordantă în armonia întregului o forma naturului prea expansiv, o lipsă de înţelegere mai adâncă în caracterul soţiei amicului Liviu. Încă dela început mă cam puse pe gânduri deosebita atenţie, — ca să nu zic mai mult, — ce mi-o dedia Eliza, nevasta lui Liviu, o atribuiam însă amicitiei ce-l lega pe secul său de mine. Mai târziu însă a trebuit să fac constatarea, că tânăra femeie plină de viaţă, zglobie şi ușuratică, — o adevărată păpuşă cu câpşor de vrăbile, — şi-a propus cu tot dinadinsul să mă cucerească.

Odată, — era primăvara pe la 5 oare după amiază, — ducându-mă la dănişii, o găsi numai pe nevastă acasă. Toma nu sosise şi — după cum am aflat mai târziu, — nici nu avea să sosească în ziua aceea, guvernanta ro-

mână eşise cu copil şi cu bătrâna la plimbare. În nădejdea, că nu peste mult va veni şi Liviu, primul înţierea tinerei femei şi rămăsei. Sub cuvânt, că afară începe să se răcorească, dânsa mă conduse în casă. Conversaţia se învărta la început pe lângă vreme, copii, deveni însă fără să observ animată, ba chiar aprinsă. Nici azi nu-mi pot da seama, cum a ajuns să vorbim atât de intim. Simţeam, că mă încălzesc şi încep să-mi perd din ce în ce siguranţa în faţa acestei femei tinere, frumoasă şi plină de putere de viaţă, a cărei privire aprinsă, pătrânse în răscoleau sufletul făcând să se deştepte în mine pasiuni sălbătice, nebănuite. Ca să-mi ascund turburarea lui albumul şi începui să frunzăresc. Dânsa se ridică de pe canapeaua pe care se dădea şi veni lângă mine să-mi arăte unele fotografii interesante. Se plecase peste umărul meu şi-mi arăta cu degetul şi dându-mi lămuriri. Era atât de aproape de mine, încât simţeam pe umăr zvâcnind pătimăşii sănii ei plină calzi, iar faţa ei îmi dogoria obrazii. Fire galbene ca aurul din părul ei îmi mângăiau grumazii şi urechiile, făcând să mă cutremur de plăcere. Eram nebun! Degetele mi-se mişcau maşinalmente întrecând foaie după foaie fără să văd nimic, când întorcând o foaie nouă, dădui peste o fotografie a amicului meu. Sării de pe scaun ca scuturat de

un acces vehement de friguri şi mă trezii din beţia, care-mi amorţi-se judecata. Încă un moment şi aş fi devenit un ticălos ordinar. Dânsa înţelese, că şi-a pierdut puterea asupra mea, căci privea cu ochii scăpători de mână la fotografia şi nici nu încercă să reia lupta. După-ce mai schimbăram unele cuvinte indiferente, exprimându-mi părerea de rău, că nu pot să mă întâlnesc cu fratele Radu, îmi cerui voe să mă depărtez. De atunci am mai dat de vre-o două ori pe la dănişii mai mult de dragul formeii şi apoi mi-am întrerupt vizitele. Îl compătimiam în gândul meu sincer pe fratele Liviu, căci presimţeam, că fericirea lui nu are să fie de durată lungă. Amărat şi decepţionat căutam înzădar să gădesc altăceva, ce am pierdut în intimitatea familiei amicului meu. Într-o zi sosind acasă prăfuit, obosit dela exerciţiu, pe cine găseam la mine? Pe Radu. Era liniştit la aparenţă, numai faţa-i avea o paloare spăimântătoare.

— Ce-i frate Radule? — îl întrebai îngrijat.

— Primeşti te rog să-mi fi secundant într-o afacere de onoare? — zise dânsul răguşit.

— Dar ce-i? Ce s-a întâmplat?

— Spune primeşti? — înzistă dânsul cu mânie.

— Primesc!

— Mulţumesc! — zise întinzându-mi mâna — M-a părăsit nevasta! A fugit ticăloasa! Şi încă şti cu cine? Cu bancherul Walter, cel mai depravat ruş din câţi rabdă pământul! Ah! aşa ruşine! Sărmanii mei copilaşi!

— Linişteşte-te frate! Cine ştie? Poate a sedus-o, poate a luat-o cu sila. Dar dacă a fost o greşală comisă din naivitate, din prea mare încredere, dânsa va reveni cu siguranţă la sentimente mai bune. Gândul, că e mamă o va întoarce mai curând decât crezi de pe calea apucată şi iarăş se va restabili pacea şi fericirea în casa ta! — zisei eu cu jumătate gura.

— Niciodată! Cum poţi să-ţi luchi-pui aşa ceva? Pentru mine e pierdută şi pierdută va rămânea. Dar cu acel infam, care mi-a turburat liniştea, mi-a răpit fericirea, voi să mă rătuiesc. Il omer!

— Dar dacă te va omorâ el pe tine?

— Nu poate fi cerul atât de păgân să lase să triumfeze păcatul, mişelia asupra dreptăţii, a nevinovăţiei. În sfârşit întâmplă-se ori-ce, eu trebuie, — mă înţelegi trebuie, — să-mi reparaz onoarea. Mergi şi te înţelege cu colegul Müller şi apoi provocă-l.

Era evident, că aici orice încercare de domolire era zadarnică. Am încercat să-i vorbesc despre copil, l-am

o instituție nevinovată și fără velleități soviniște ungurești.

«Noua episcopie a trebuit înființată, ca să se introducă pace în sufletul sbuciumat al ungarilor gr. cat. Azi stăm în fața unui fapt împlinit și așa putem spune adevărul aceluia, cari au luptat contra ei cu toată puterea. Românii gr. cat. au fost duși în luptă cu argumente false. Au văzut gravamine naționale acolo, unde nu e permis să se furișeze politica. Vorbeau despre primejdul bisericii lor, pe când scopul noii episcopii este tocmai a da un avânt credinței gr. cat.»

Cu alte cuvinte noua episcopie e mielugelelul blând și pe baza aceasta «Alkotmány» ne dă sfatul să ne împăcăm cu faptul împlinit.

Basta!

Festi Napló.

Inițierea episcopiei oprește în cale un pericol național — scrie «P. N.» Maghiarii gr. cat. nu aveau biserica proprie și erau încalțuși în sfera de putere a prelaților români. Urmarea acestuia era, că să răspânda în mod spăimântător românizarea. Comune întregi s'au vahalizat sub influința popilor români fanatici...

În chipul acesta P. Napló ne scoate tot pe noi de vinovați. Vorba: hoțul de păgubaș.

Consiliul comun de miniștri, care a ținut 2 zile, s'a sfârșit cu o oarecare surprindere. Consiliul de miniștri și indeosebi miniștrii ungari au refuzat cererile ministrului de războiu de-a se lua în budgetul comun al anului viitor câteva poziții nouă privitoare la procurarea de material nou pentru artilerie. Miniștrii ungari au motivat refuzul lor cu situația critică internă a țării. Miniștrii austriaci nu s'au arătat tocmai contrari acestor cereri, dar au făcut votul lor pendent de la anumite condiții tehnice-financiare. Cu toate aceste poziția ministrului de finanțe nu pare sdruncinată.

Cele mai multe ziare maghiare aprobă refuzul guvernului ungar și consideră acest refuz ca un nou eșec al ministrului Auffenberg.

Budgetul comun pentru anul viitor s'a stabilit definitiv. El este ținut în cadrele stabilite de delegațiunii în cei doi ani din urmă.

Condamnarea unui agitator «svab». Tribunalul din Neoplanta a condamnat pe otelierul Fritz Hess din Neoplanta la 4 luni închisoare de stat și 200 cor. amendă în bani, fiindcă s'a găsit la dânsul un exemplar din romanul «Götzendämmerung» și fiindcă s'a constatat, că un alt exemplar l-ar fi imprumutat Hess unui prieten spre a-l citi. Se știe, că acest roman, al cărui autor este cunoscutul scriitor Adam Müller-Guttenbrunn, e un roman de tendință, ocupându-se cu situația naționalităților din Ungaria. Acest roman a făcut la timpul său mare senzație.

Cetind sentința judecătorilor din Neoplanta — îți stă mintea în loc...

adus aminte, că are o mamă bătrână, care ar rămănea și ea fără razim în lume, dacă ar cădea ei. Glaba i-am vorbit. Dela o vreme îmi zise răstit, cu asprime:

— Spune drept, îți pare rău, că ai primit să-mi fi secundant? Primești ori ba?

— Ți-am spus, că sunt al tău.

— Ei bine, atunci fă-ți datoria! Servus! — și luându-și pălăria eși ca odinioară în goană.

A doua zi erau față în față adversarii. Radu trase cel dintâi și nu nimeri. Furia îi zgândăra brațul și-l întunecase vederea. Trase și celalalt și bietul meu amic se prăvăli scărșnind din dinți și mugind ca un taur rănit. Sângele îi gâlgăia din piept și până să ajungem acasă cu el, își dete sufletul jertfa unei tradiții pe cât de nebune, pe atât de infame. La ce să vă mai descriu scena sfâșietoare, când copilași văzură corpul neînsuflețit al tatălui lor și sârmana bătrână se văzu lipsită de odată și de ultimul razim în viață? Ce zici iubite Mariș! Nu crezi, că ar fi fost mai nimerit să aplici cravașa în acest caz, decât să-ți dai viața, — care nu e a ta, ci a copiilor și a mamei tale, — pentru o nevrednică?

Externe. In cercurile diplomatice se crede, că în curând va fi convocată o conferință internațională, a cărei scop este de-a interveni pentru a se încheia pacea cât mai curând între Italia și Turcia și de-a aranja definitiv chestiunile incurcate din Turcia.

— Italianii au reperiat allalieri o mare victorie la Misurata (Tripolitania). Fierderile Turcilor sunt de mai multe sute ucigi și răniți.

— Un rescript al Țarului adresat ministrului marinei relevă marea însemnătate a creditului de o jumătate de miliard votet pentru sporierea flotei de războiu și urează ca ziua sancționării legii să devie ziua de mari speranțe pentru Rusia. Marile răni primite în ultimul războiu de flotă, care nu cunoscuse înaintea înfrângerii, au ajuns a fi vindecate. Trebuie ca flota să redobândească forța, pentru a răspunde gloriei Rusiei.

Scrisoare din Bucovina.

— Câteva cuvinte. — Epigonii lui Liviu. — De-ale politice.

— Informații.

— 8 Iulie n. 1912.

Am întârziat cam mult cu corespondențele mele și iubiiți cetitori se vor fi întrebat nedumeriți — dacă mi-au dat întrucât-vă atenție — ce s'a făcut cu acel ce scria vești triste din Bucovina. Pentru toți răspund pripiț, căci nu voi să trec între nemuritori, cu fraze lungi, că am fost foarte ocupat. De astăzi înainte nu mai sunt în mijlocul zgomotului din oraș, m-am retras departe de viața vijelioasă a capitalei într-un sat situat la poalele Carpaților. Aici în liniștea naturii, la auzul șoptelilor Sucevii voi pune pe hârtie gânduri ce mă frământă de timp îndelungat. De aici voi scrie multe din durerile noastre și d-voastră ca frați mai mari le veți primi în coloanele ziarului «Gazeta Transilvaniei».

Intr-o zi rece de primăvară s'a stins într-un sanator departe de Bucovina și săi iubiiți poate cea mai populară și mai serbătorită persoană în ultimii ani de întreaga suflare românească: Felre Liciu. Cumplită a fost durerea neamului întreg la pierderea acestui stâlp al scenei românești, dar durerile Bucovenienilor erau fără sfârșit. Nu putea nime crede, că Liciu n-a mai veni, vesel ca un soare de primăvară în mijlocul nostru. Toți gândiau că el glumește ca la teatru...

Intâlnind întâmplător pe niște țărani m-au întrebat, de ce s'a arborat drapelul negru pe palatul național. Le-am răspuns, că vestește moartea lui Liciu. Unul din ei m'a întrebat cu lacrimi în ochi. Cum, a murit cel ce-l făcea pe jidovul Moisi? Nu se poate. El a mai murit și ca Ștefan Vodă și ca Ștefăniță!... Dă dragă măestru așa te cunoșteau pe tine țărani din Bucovina.

Liciu a murit... Cine va continua opera lui măreată? Cine va fi îndrăzneț și desinteresat, care să pornească cu tovarășii săi spre vesela grădină a lui Alexandri? Cine va fi urmașul aceluia, care până la moarte se gândia cu drag la noi?

Semănața aruncată de Liciu a adus roade. Din ceata prietinelor iubite se ridică Belcot și într-o zi de lunie pornește spre Bucovina însoțit de o trupă întreagă. Fața Bucovinei se vestește, căci prin centrele ei trec pasarele călătoare și vorbesc graiul nostru românesc. S-au dat o serie de reprezentări, în mare parte comedii localizate și marea dramă națională «Rotarul». Nu stă în competiția noastră să dăm o critică sau o apreciere a valorii acestor reprezentări. Când mergem la teatru rămănem uimiți de progresele artei românești.

Atmosfera politică din Bucovina nu se liniștește de loc. Luptele de partid atât de stricacioase iau proporții mai mari. Certele personale și-au ajuns de mult culmea și încep acum a degenera. Poate nici odată și nici într-o provincie românească nu s-au auzit atâtea sudalme, atâtea injurături, atâtea vorbe proaste ca în acest colț al României amenințat de înstrăinare. Conducătorii poporului și-au uitat datoria și se mulțămesc cu hârtălele personale,

cari nu se vor mai sfârși. Vecinic știu contrarii să scoată ceva nou la iveală. Străinii își saneană liniștiți rânile și se pregătesc la luptă pentru viitor, pe când noi ne slăbim reciproc și răscolim patimile trecutului. Pușem descoperi cele mai mari fărădelegi ale trecutului, dar ele n-au nici un folos pentru prezent, dar încă pe viitor; atâtea doară că vom ști, să ne ferim de unii indivizi periculoși, cari au abuzat de încrederea acordată, de altfel nu ne alegea cu nimic.

Din cauza certii dintre deputații noștri nu se poate convoca dieta, care are de rezolvit attea lucruri importante. Deputații democrați sunt de părere, că pețea nu se poate stabili între dețeații de astăzi. Ei propun ca toți deputații români să depună de bunăvoie mandatele și să se facă alegeri noi. În felul acesta s'ar reuși foarte ușor și alte persoane cu care s'ar putea face foarte bine împăcarea. Apărăriștii au calificat această propunere ca un ion sens. Nu știm încă ce soluție vor aduce dânsii. Părerea lor, că sunt în stare să nimicească cuentul democrat, e o concepție ridicolă. Oricât de entuziaste și filosofice ar fi articolele scrise, în cari se detestă orice importanță partidului democrat, ele totși nu vor aduce nici o lumină în cercul Românilor bucovinieni.

D-lor știu multe, dar noi numai ceva: Peirea ta din tine Israele!

Cu numărul de Duminecă a luat d-l George Stoica, fost redactor la reposita «Tribuna» conducerea organului apărărișt, «Vieța Nouă». Suntem încredințați că d-l Stoica nu și va pune puterile sale zărisice în serviciul unui partid politic, ci în serviciul cauzei românești din Țara Agilor. Prin energia sa va reuși poată să dărăme orice divergență politică între frați. Îi urăm spor și succes la muncă!

De curând apărut un volum de schițe, «Printre stropi», datorit tânărului scriitor bucovinean Liviu Marian. Sunt bucăți scurte, cari plac pentru finețea stilului și coloritul poetic. Cetești cu plăcere cele peste o sută de pagini și admiri imaginile prinse de simțul poetului.

Liviu C. Silvescu.

Importanța industriei casnice.

Discurs rostit de d-na prezintă Marța Bătuțescu la examenul de încheiere al internatului de fete din Brașov.

Dragile mele eleve!

Voi ați dovedit cu cuvântul și cu fapta, că învățământul acestei școli pe care ați cercetat-o este de mare însemnătate. Ați dovedit-o astăzi cu cuvântul prin răspunsurile voastre la teorie, argumentând necesitatea neapărată și folosul ce-l aduce această școală, iar cu fapta prin lucrurile frumoase ce au sosit din mâinile voastre harnice și au dat espușe.

Sunt atât de însemnate temeliile, pe care este alcătuită instrucțiunea acestei școli, încât meru trebuie să revin și să vă vorbesc asupra lor. Noi o numim școală de menaj și de industrie casnică, învățământul și practica principaler cunoștințe pe care este basată fiecare casnică.

Am vorbit în cuvântarea mea din anul trecut că de multă necesitate are femeia de instrucțiunea menajului sau a gospodăriei, v'am repetat-o adese în orele anumite, când m'am ocupat cu voi în adins, — astăzi îmi rezervez să vă trag atențiunea asupra **importanței industriei casnice.**

De curând cu prilejul expoziției de vite regnicolare, Reuniunea noastră a aranjat o cameră țărănească, care reprezintă industria noastră casnică. Atunci am avut ocaziune să constatăm, că de mare impresiune face asupra străinilor **măstria** cu care femeia română știe să împodobească căsuța și îmbrăcămintea sa. Am accentuat-o asta și s'a mirat Alt. Sa Arhiducele Franz Salvator, Ecs. Sa Ministrul de agricultură Sereny și cu acești împreună mulți alți fruntași ai neamurilor străine, cari ne-au vizitat și cari nu și-ar fi

crezut ochilor, dacă nu vă vedea pe voi țesând aceste minuni în războiașul mișel și cusând de față cu el altitele frumoase în costumele naționale. Mi s'a uplut inima de mândrie și am avut deosebita satisfacție să auz, că cu remășnare admileau superioritatea și isusința femeii române în direcțiunea aceasta, cu care suntem înaintea celorlalte naționalități.

Fără îndoială că alte neamuri nici n'au în stilul lor veselia și bucuria de a-și compune lucrurile și îmbrăcămintea cu atâtea frumuseți și belșug de colorii, cari isvoresc din sufletul și vioiciunea rasei noastre latine. Dovadă că, deși am trecut prin lungi veacuri de aspirare, suntem un popor, care prin energia și inteligența sa a păstrat intactă lumina și vioiciunea strămoșilor noștri veniți de sub cerul senin al vechiului pământ străbun.

Această industrie casnică este o artă specială a poporului nostru și artistă este femeia română. Ea posedea în această artă comoara de frumusețe, de armonie de colorii, de gust estetic, cu care a înveselit coliba Românilor și a luminat prin veacuri chiar negura și viscoalele munților în care s'a adăpostit.

Deci această comoară, care o posedem noi femeile române să vă rămăie stăntă, cinstiți-o și apărați-o de înluriri străine. **Dorul vostru unic să fie ca și în locuința voastră să păstrați caracterul original al naționalității voastre.**

Deci împodobiți-vă locuința voastră cu țesăturile pe care pricepeți să le faceți atât de bine, precum covoare, velinte, perdele, — coaseți pe ruferie și pe hainele voastre motive frumoase românești. Cinstiți-vă și portul național pe care vă învălăm al prețui chiar în această școală căci hăinuța voastră cea mai de frunt, de Duminecă și sărbătoare este cămășuța cusută cu pui și cu alții.

Nu desprețuiți obiectele v'chi din casele voastre părințești, care dau caracterul industriei noastre casnice, precum sunt zugrăvile și creșturile căci au mai multă valoare, decât mobila banală și lustrată dela târguri. Păstrați vasele vechi, urcioare, farfuri, strachini, nustrape pentru ca să dați căsuței voastre farmecul și originalitatea naționalității noastre iară cinstind și legea, aprindeți în fața iconei candela cu lumina ei ducioasă și alinătoare de dureri.

Aceste sfaturi vi le dau în anul acesta la despărțire, rugându-vă să fiți adevărați apostoli ai școlii noastre propagând în comuna voastră ca adevărați misionari ai acestei idei.

Nu socotiți voi această școală ca absolvată prin depărțarea voastră, voi luați asupra voastră încă multe datorii, trebuind să păstrați și să cultivați în preajma voastră tot ce ați avut parte să vedeți, să învățați și să auziți.

Dați-vă seamă, că și nouă ca femei ni-se-ispun mari datorii față de neamul nostru, datorită luate asupra-ne din neam în neam, pe care numai noi suntem capabile să le păstrăm intacte, precum ni le-au păstrat prin veacuri mamele noastre. Nu ar fi un sacrilegiu ca noi să le înstrăinăm? Iar înstrăinarea întră așa de ușor în suflet când suntem lipsite de entuziasm și de dragoste de neam.

Voi ca cea mai proaspătă generațiune, care pricepeți acum sistematic măstria aceasta cu mentalitatea voastră de astăzi, vouă vă va fi mai ușor să păstrați aceasta comoară a străbunilor noștri și să o feriți de neghina gusturilor străine, care pe furis se încuibă în casa și în inima Românilor ademenit.

Deci vă trimit copli mei în lumea românească la vetrele părinților voștri cu deplină încredere, că nu veți uita învățăturile iubitei noastre școle, cu derul, că în fie-care sat răslet și depărtat să sămănați cu drag aceste principii de mare însemnătate.

Și acum vă zic rămasul bun, rugând pe bunul Dumnezeu să vă ocrotească și să vă facă femei harnice și cinstite ale neamului nostru, iar eu vă însușesc meru cu binecuvântarea unei mame sufletești, care are putere să treacă peste orice margini și hotare.

Rămâneți cu bine, eu sunt și de acum înainte cu voi, iar voi ca o singură tabără să răspundeți când vă va chema apelul meu.

Din România.

Instalația de telegrafe fără fir pe un aeroplan românesc.

Zilele acestea au avut loc la stațiunea telegrafei fără fir din Constanța, experiențe cu receptorul inventat de d-l G. Rotlender. La aceste experiențe

au asistat pe lângă numeroși d-ni țeri de garnisoană cu d-nele și Murgoei, profesor universitar și căpit comandor Cătuneanu. Dl profesor Murgoei precum și întreaga asistență rămas pe deplin satisfăcuți de frumoasele succese ce se pot obține cu aparat de recepție inventat de d-l G. Rotlender, care aparat mai prezintă avantajul că nu cântărește de vre-o 270 grame. Noul receptor se instala de cătră inventator pe bipla ministerului de războiu, care se seșe la hipodromul dela Anadolkiu, care este pilotat de dl sub-lt. Protopopescu. Lucrările de instalație sunt aproape terminate și dela 15-Iulie se vor face prealabile experiențe între aparatul instalat pe aeroplan și stația telegrafei fără fir. Experiențele vor fi inspectate în detaliu de cătră dl general R. Boteanu, comandantul corpului V de armată și dl maior Macri, directorul școlii noastre de aviație.

Această inspecție prealabilă se face în vederea participării aeroplanului ministerului de războiu la manevre manevre de toamnă, ce vor avea loc în Dobrogea, prevăzut pentru înalta dată cu instalație de telegrafie fără fir inventată de un român.

Știri mărunte.

— Iașul va fi înzestrat în curând cu un nou monument, ce se va ridica în memoria marelui cugetător Vasile Conta, din inițiativa profesorilor universitari. Această statuie va fi așezată după cum se proiectase în grădina universității.

— D-l C. C. Arion, ministru de interne și ad-interim la instrucțiunea publică a obținut un concediu de la 23 Iunie și până la 6 August. În acest timp d-l I. Lahovari, ministru de domeni, va ține interimatul ministerului de interne, iar d-l Pangrati ministrul lucrărilor publice, pe acel al instrucțiunii și cultelor.

— Din Iași se anunță: Epitropia Sf. Spiridon a fost înștiințată că pe moșile Bârșea și Perieni din jud. Iași, proprietatea epitropiei, țărani au început o nouă agitație, cerând pământ pentru islaz. Agitația aceasta a început mai mult din cauză că ambele moșii au fost date în arandă, fără ca țărănilor să li se rezerve pământ. O delegație se va prezenta în cursul acestei săptămăni la Epitropie supunând doleanțele sărenilor.

Dela Reuniunea Învățătorilor Români Sălăgeeni.

— Urmare —

Prezidentul invită pe referentul Emil Pocola să-și prezente referada asupra chestiunii «Uniformizarea activității Reuniunilor Învățătoresști din dieceza».

Referentul face cunoscut adunării gen. propunerile înaintate de Reuniunea Sălăgeană-Ugocea și aume în chestie: 1. Uniformizarea activității reun. din eparhia Gherlei. 2. Uniformizarea învățământului elementar în școlile populare. 3. Inițierea unui post de inspector confesional diecezan. 4. Mărețirea unui organ de publicitate pentru preoți și învățători

Dupăce referentul conbate punct de punct motivându-și espunerile și pe baza principilor pedagogiei moderne să începe o discuție la un nivel înalt, la care au luat parte d-nii: A. I. I. deleg. conz. Dr. Actiu Careii-mari Isp. T. Mureșan și A. Manu.

Adunarea gen. primește cu înămintare următoarea moțiune: Atribuțiunile sufletului nostru sunt: 1. Învățătorului și preotului fiind ambii datorici lucruri în aceeași măsură la ridicarea culturală-economică și socială a poporului nostru românesc să aibă preț la același nivel spre școlul elementar. 2. să se inițieze seminarul pedagogic cu un număr egal de ani, de undă cațiunea va eși mai nesilită la ivire.

3. același salar ambii cu oțel de stat;

4. autonomie, ca să fim lași să lucrăm liberi într-o singură direcție a viitorului neamului și patriei cu bleme atât de grele;

5. înaintarea învățătorului la directorat și revizorat cu onorariu cerut;

6. școala populară adusă mai aproape de trebuințele vieții rurale;

7. revizuirea planului de pensii;

8. anii de serviciu reduși dela 35;

9. un organ de publicitate independent a învățătorilor, cu un pliment pedagogic;

10. Complenirea postului de cadru cu bărbați pregătiți pentru această siune.

Dacă aveți lipsă de MOBILITATE nu vi-le procurați până în luna lui Octomvris. Atunci se deschide a d-ler Filia fabricii de mobile din Marosvásárhely

Székelly și Réti în Brașov, Strada Porți Nr. 50.

Considerând:

1. Că din aspirațiile noastre... Considerând: 1. Că din aspirațiile noastre...

Inspector Nicolae Pop pentru... Inspector Nicolae Pop pentru...

ȘTIRI.

28 Iunie 1912.

Domnii abonați ai foaiei noastre... Domnii abonați ai foaiei noastre...

Redacționale. Din cauza sf. bătăii de Vineri: Petru și Paiziarul nu apare până Sâmbătă seara.

Bursele «V. Stroescu» pentru școlii dantelarie. «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român»...

Două burse de câte 2500 cor. pentru două domnișoare ce vor avea să urmeze timp de un an: una cursurile școlii de dantelarie din Viena...

Concurențele își vor însoți cereșurile următoarele acte: a., certificat de botez; b., certificat despre studiile făcute; c., certificat că au terminat vreo școală de industrie...

Sărmană țară, cum mi te părăsesc cetățenii oblăduiți de tine și-și iau drumul la America! Atâtea brațe echinguite, atâtea picioare ciuntite...

Sărmană țară, cum mi te părăsesc cetățenii oblăduiți de tine și-și iau drumul la America!

E înspăimântător tabloul celui oțel și raportul jandarmeriei din Flueba asupra numărului celor ce trec la America. În primul jumătate a anului...

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

unui vagon de cl. I și-au făcut apariția patru jandarmi cu «szurony fők», cari li însoțiseră pe conte și'n tron. A urma apoi ceata detectivilor, cari după ce s-au asigurat că lumea din gară e liniștită, i-au făcut drum contelui și suitei...

— În urma »opozității neparlamentare« ce s' a fac secerătorii, Bihorul, unde e moșia contelui Tisza, a fost inundat cu 200 de jandarmi.

Doi pungași vor să plece la Paris sub tenderul mașinii. Din Constanța se anunță: Poliția portului a arestat pe doi călători diucați, cari au vrut să călătorească până la Paris, sub tenderul mașinii Expresului Orient, care pleacă din port pe la oarele 7 dimineața.

Profesori definitiv. Delegațiunile școlare intrunite eri au definitivat pe profesorii Vasile Micula, Dr. Ioan Baciu și Dumitru Lupan angajați la școlile noastre centrale și superioare.

Au dezertat gardiștii Papei. De mai multă vreme gardiștii elvețieni ai Vaticanului erau în fierbere, din cauza tratamentului necorespunzător. În una din dimineațele trecute Vaticanul s'a pomănit cu o neașteptată surpriză.

Șezători literare. Instituțiunile noastre culturale ș. a.: Despărțământul «Astrei», Casina română și Reuniunea română de cântări din Sebeșul-săseșec vor aranja împreună în decursul anului mai multe șezători literare, al căror program va fi compus din conferințe, declamări, cântări și producțiuni teatrale.

O groază! explozie s-a produs la minele de cărbuni Denaly din Anglia. Alături dimineața s-au petrecut la scurte intervale două explozii. Cea din urmă a fost atât de puternică, încât detunătura s-a suzit la o distanță de 4 chilom. În acel moment se aflau în mine 160 lucrători. Imediat s'a început acțiunea de salvare.

O telegramă ulterioară vestește, că exploziile s-au repetat în mai multe rânduri, prăbușind mai multe galerii și îngropând în dărâmături o expediție de salvare. Numărul morților se urcă la 60, dintre cari 31 au fost scoși de sub dărâmături.

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

Știri mărunte. În consiliul de miniștri din Paris, președintele Fallières a semnat proiectul, prin care orașul Paris se autorizează a contracta un împrumut de 200 milioane pentru a construi locuințe ieftine.

Din Mourmelon se anunță: Aviatorul monoplanist Bedel, venind din Villacoublay și aterizând pe o ceață deasă, s'a incurcat în firele de telegraf; aparatul său s'a răsturnat și a căzut. Bedel a fost ucis imediat.

Aviz. Cu 1 Septembrie a. c. eventual și mai curând, ală aplicare în cancelaria mea notarială din Reușor (u. p. Făgăraș) un practicant de notar. Clement Grama notar cercual.

Atragem atențiunea cumpărătorilor de mobile asupra anunțului: Sebekely și Réti, fabrică de mobile.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Incheierea anului la școlile noastre medii și superioare va avea loc mâine, Vineri, la orele 11 în sala festivă a gimnaziului. La aceasta serbare vor asista și abiturienții de-acum 15 ani, cari și-au dat întâlnire la Brașov.

Trupa d-lui Bănuțiu a plecat azi la Făgăraș, unde va avea loc mâine prima reprezentațiune. Dorim artiștilor noștri cele mai frumoase succese în turneul lor cultural.

Profesori definitiv. Delegațiunile școlare intrunite eri au definitivat pe profesorii Vasile Micula, Dr. Ioan Baciu și Dumitru Lupan angajați la școlile noastre centrale și superioare.

Atragem atențiunea asupra concursului direcțiunii internatului gimnaziului nostru, publicat pe pag. 4.

Tinerimea română de pe coastă aranjază o petrecere de vară împreună cu joc, care se va da în 31 Iunie 1912, în locul numit «La crucea Mușcolui». În caz de timp nefavorabil petrecerea se va amâna.

Cununie. D-ra Anicuța Duța și d-l Cornel Mărușan, își vor celebra cununia religioasă Duminecă în 8 (21) Iulie, la 4 oare p. m. în biserică gr. or. din Crizbav. — Crizbav-Mărușan.

Azi și în fiecare zi concertează în cafeneaua »Drechsler« — urmaș de aici. Albert Roth, solist și primas și fratele lui Wilhelm, virtuos în »tărogatoc« cu întreaga lor capelă de muzică.

La STEFAN SUCIU antreprenorul Restaurantului de la promenadă cântă la amiază și seara un vestit taraf de lăutari din Regat. Avis amatorilor de o muzică frumoasă și originală românească!

Litere, arte și științe.

Nobilimea românească din Basarabia. (Urmare și fine).

La adăpostul ceretirei aproape părăntești, din partea prea puternicilor împărați nu e de mirare, deși foarte dureros, că nobilimea de origine moldovenească din Basarabia în majoritatea ei, în întâia generație, luvățase să vorbească rusește, în a doua se desobiceau să vorbească românește în a treia uitase să simțască românește. În genere desnaționalizarea a avut loc în mod înconștient, multămită firei cam pasive și contemplative a Moldoveanului care atât în Regat cât și în Bucovina n'a știut să se afirme în măsura nobililor sale calități sufletești. Au mai contribuit însă unii și prin prea marel zel în executarea intențiilor ascunse ale imperiului.

Cu toate acestea nu-i motiv să desperăm. Țările noastre — spune d. Zotta — sunt țări ale contrastelor neluciditate. Tocmai din rânduiri acestei nonilimi au eșit oameni, cari au pus în urmăire Românișmul întreg: Bogdan Petriceicu-Hajdău și Vasile Stroescu. Unul prin genul său atât cuprinzător, altul prin minimele sufletului său. Iar alți doi, rupând, cu tot trecutul lor privilegiat, ocupă acum locuri de frunte în publicistica României: cel dintâiu kneazul Dimitrie C. Moruzi a schimbat coroana princiară și moșii întinse cu postul unui sub-prefect în Dobrogea (!) și acum duce lătrăneșile sale scâpătate în mahalaua Tătărașilor din Iași dărându-ne din când în când un roman îndușit, ca ultimul: «Prbegi în țară străină», plin de amintiri ale tineretii sale princiare, înfățișându-ne cumplitele conflicte sufletești prin cari trecuse și

pe cari numai Românii de sub stăpânire străină le pot înțelege, înainte de a se despărți pentru totdeauna de țara pe care o iubește și astăzi. Celalt Zamfir C. Arbure din neamul Ralli, rudă cu Stărcășii din Bucovina, era să plătească cu cei 19 ani ai tineretii sale revoluția într-o societate studențească retroiluminară din Petersburg. Intemnițat în groaznicela casemate ale cetății Peter-Pavlosk era să-și dea obștescul sfârșit, dacă nu se întrepunea bătrânul Constantin Moruzi, om cu mare vază în Basarabia, tatăl precedentului, de hatârul căruia în o jumătate de oră fu dat libertății, însă într-un hal înspăimântător. Intre publicațiile d-lui Arbure cea mai de seamă e «Basarabia», premiată de Academia Română. D. Zotta mai relevă faptul că în rândurile nobilimii basarabene există un curent, care a dat aderenților lui numirea, din partea adversarilor, de «partid moldovenesc».

Teatru, concerte și petreceri.

Meseriașii români din Herman invită la Balul împreunat cu tombolă ce-l vor aranja Duminecă în 1/14 Iulie 1912 în sala hotelului mare din loc. Inceputul la 12 ore din zi. Prețul de intrare: de persoană pentru domni 1 c. 20 fl., pentru domnișoare 1 c. Pentru privitor 80 fl. Fiecare bilet de intrare va avea un lot de sortare. Loturi separate de sortat se capătă la cassă cu prețul de 20 fl. Cu venitul curat se va pune baza unui fond al meseriașilor.

Tinerimea studioasă din Poiana (ctul Sibiu) invită la petrecerea de vară, ce se va aranja în romantica pădure Staul, Duminecă în 1/14 Iulie 1912. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ținea seara în sala cea mare a școlii din Deal, cu începutul la 8 oare seara.

Inteligința română din M. Ludoș și jur invită la petrecerea de vară ce o aranjază Duminecă, în 4 August n. 1912 în saletel hotelului «Central» din M. Ludoș. Venitul curat este destinat în favorul fondului cultural al școlii gr. cat. din loc.

Cărți și reviste. În tipografia «Carmen» din Cluj a apărut «Alfamos», poem dramatic în 4 acte de A. Maior. Prețul 2 lei.

În tipografia Seminarului teologic gr. cat. din Blaj a apărut: La mormântul Mitropolitului Atanasie Anghel, întemeietorul Unitii cu Roma. Discurs rostit de P. Dr. Elie Dăianu, protopopul Clujului.

Convorbiri literare Nr. 6. Anul XLVI. Director: S. Mehedinți cuprinsul: A. Năum: în memoria lui Alexandru Ioan Hu, Ciutacu. Duliu Zamfirescu: Lumină nouă (comedie în 3 acte). G. Lăzăr: Aforisme din Goethe. Ion Al-George: Sapho (comedie antică, II acte în versuri). Vladimir I. Ghika: Extracte și analiză din cartea «In Moldova» a lui Eduard Grenier. V. V. In San-Marco (versuri). E. Lovinescu: Gheorhe Asachi. (Încercare biografică). Însemnări privitoare la istoria culturii românești. Cronica literară. — Cronica istorică: Din corespondența particulară a lui Costachi Negri cu Vodă-Cuza. Dela Academie: Recepțiunea soletană a Dr. Gr. Antipa în Academia Română. E. Dragoș: Dela Români de peste hotare: O sărbătoare românească în Leipzig. Iacob Negruzii: Necrolog: Caragiale. Bibliografie. — Prețul unui exemplar, Lei 1,75.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Branisc & Comp Redactor responsabil: Ioan Brotea.

Hotel CONTINENTAL BRAȘOV. Proprietar: Petru A. Popovici. Hotel de primul rang, la cea mai plăcută poziție din oraș, iluminat electric, confort modern. Automobil la dispoziție. — — — — — PREȚURI REDUSE. — — — — —

FF. Prânzurile le lua toată serile le petrecea de asemănit în familia mea, având plăcere să asculte muzică; câteodată lecturi comune, iar rele treceau cu simplă conștință, totdeauna vesel și tord pus să ia în răs cu mult spirit și cu pretenție de mare cu starea noastră socială la doob. IMAY, Brașov Târgul grâului 3. Bologa și soții. Recomandă toate articolele cele mai moderne pentru dame și domni. Stofe, Mătăsării, Confeccțiuni, Blaze și rufărie solidă pentru trusouri. Serviciu prompt și prețuri moderate. Nr. 161-23

Novități în provazuri de vabloruri

recomandă

JEKELIUS & STOTZ, Filiala A. BIDU ^{Brașov}

Magazin de sticlărie și Porcelan.

Vasile Muscalu

primul atelier de curelar român

în Brașov, Strada nouă Nr. 18 (casele proprii). Am onoarea a recomanda On public din Brașov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzută cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite culori, artistic lucrate. Se primesc și reparături de tot felul, curele, geante de călătorie și pungi etc. etc. precum și plosci de Lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și culori diferite.

La atelierul meu de piețarie din Brasov, comarțele postale se efeptuesc grabnic și cu prețuri moderate.

Stabilimentul băilor din Târgul Cailor

Avem onoarea a aduce la cunoștință că s'a deschis deja baia de inotat împreună cu dușuri.

Tot odată suntem în stare după o acurată comparare a elementelor scaldelor naturale, a face băi minerale în vane anume pentru acest scop cu piatră acră, iod, marastină, ciocălan de brad, sare, pucloasă, acid-carbonic, fer, tanin, soda și flori de fân.

Prețurile și orele se pot vedea din ordinea băilor.

Administrația băilor.

Ghete de dame și bărbați.

Marca Salamander à Cor. 16-50
executare de lux à Cor. 2-50

neintrecute în durabilitate.

Magazine speciale pentru ghete
Frederic Ipsen et Comp

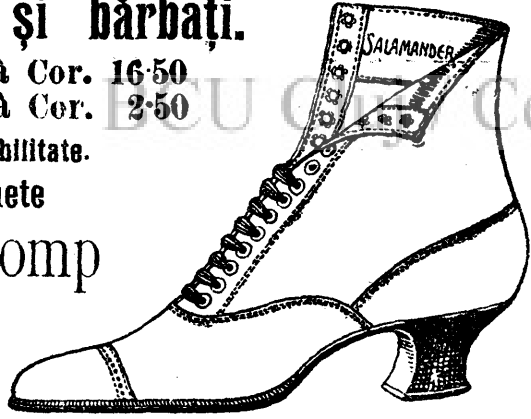
BRAȘOV,

Strada Vămil 36.

Mediaș,
piața mare 26.

140,1-50

Sighișoara,
str. boerilor 10.

Strada Porții Nr. 51.

Nu scăpați ocazia!

Pentru sărbătorile de Paști, Rusali, sezonul de vară, a Vă aproviona cu haine de dame și bărbați dela firma

Frații Fischer

Brașov, Strada Porții Nr. 51.

Se pot cumpăra cele mai frumoase, moderne parde
tiuri de dame dela 14 coroane în sus.
Pardesiuri elegante de fetițe 10 " " "
Pardesiu fin modern de bărbați Raglan 20 " " "
Costume moderne 18 " " "
Costume pentru băeți 12 " " "
Costume pentru copii 4 " " "

Atragem atenția On. public asupra firmei.

166,3-50.

Strada Porții Nr. 51.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungate sau lunare.

Administ. „Gazetei Transilvaniei“.

Cel mai ieftin isvor de cumpărat

pentru prăvăliași cu mărunțișuri,
mărfuri de Nürnberg și papetărie
se află la

ALFRED SEULER & Co.

Magazie en. gros, BRAȘOV.

Târgul poamelor 20. vis-à-vis de I. L. & A. Hessheimer.

Concurs.

Se caută un candidat de profesor, care a dat cenzura, sau cel puțin examenul fundamental din fizică și matematică, este sănătos și vechi să ocupe în 1/14 Sept. a. c. un post de pedagog în internatul școlilor medii ort. românești din Brașov.

Pedagogul ales va primi în cele 10 luni de școală toată proviziunea obișnuită în internat, o odaie separată și de atâtea ori câte 80 coroane, câte oare va avea să propună pe săptămână la școlile amintite (cam 7 oare). Afară de aceste oare de lecții datorita principală a pedagogului va fi să asiste în internat la oarele de studiu ale elevilor, să ia parte la excursiunile și jocurile lor și să fie totdeauna cu ei, de câte ori apar în corpore la masă, la festivități, la biserică și la alte ocaziuni.

Rugarea însoțită de atestatele recente să se adreseze „Eforiei“ școlilor centrale ort. rom. din Brașov până în 25 Iulie v. a. c. și candidatul — dacă se poate — să se prezinte personal la subscrisul și la direcțiunea școlilor medii.

Brașov, din șed. Eforiei ținută în 25 Iunie v. 1912.

Dr. Vasile Saftu
protopop și președintele Eforiei.

Nr. 51/1912

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preameratul Consistoriu Diecezan de Gherla sub Nr. 3953/1912, senatul bisericii gr. cat. din Cătcău, prin această publica licitațiune minuentă pentru a da în întreprindere zidirea bisericii din Cătcău (Kackó) comitatul Solnoc-Dobăca.

Licitațiunea se va ținea Duminică în 11 August st. n. d. m. la 3 oare în sala de învățământ a școlii confesionale din Cătcău. Prețul de strigare este de 18.254 cor- 4 fl.

Materialul — cu excepțiunea pietrii cărămidei, pruidului și veturării acestora la locul de edificare — este dater al da întreprinzătorului.

Senatul bisericesc își rezervează dreptul de a da întreprinderea la acela dintre oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune să pot vedea la oficiul parohial din Cătcău.

Cătcău, la 9 Iulie st. n. 1912,

Senatul bisericesc.

CARL KAMNER

Magazin special de furnituri de că
și bucatărie

Brașov, Târgul grăului 5.

Vase veritabile Nickel lin
Berndorf, și tacămuri de
Alpaca.

Articole de turisți
Aluminiun,
Rex

Sticle de conserve.

Dulapuri pentru ghiăță.

Mașini pentru înghețată se
află în asortiment mare.

TELEPHON Nr. 424.

Avis.

Ocazia cea mai bună se oferă de
a cumpăra tot felul de

Ciasornice de buzunar
cu pendulă, de părete, ciasornic
cu zărnătoare, cu or
namente cu prețurile
cele mai moderate la

KLEIN BÉLA

ciasornicar, Strada Porții Nr. 46.

Magazinul cu ciasornicarie l'am
cumpărat dela proprietarul de mai
înaint și din nou aranjat solid.
Pentru ciasornice cumpărate sau
reparate, la mine dau garanție în
scris pe 5 ani.

Publicațiune.

În baza decisiunii Adunării
Generale din 11 și 20 Februarie
1912, institutului de credit și econo-
mii „Ulpiana“ din Grădiște a
a fuzionat cu institutul nostru.

În senzul § 202 al Leg. Com.
provocăm prin această pe și
creditorii institutului de Grădiște
economii „Ulpiana“ din a 3-a
ca în termen de 6 luni dela să-și
publicare al acestui edict institu-
tului nostru ca succesor al in-
stitutului fuzionat.

Hațeg 21 Mai 1912

„HAȚEGAVA“ ec-n
institut de credit și
nomii societ. pe act
Hațeg.

„LA BUTOIU ROȘU“

SZEGŐ A.

Brașov, Strada Lungă Nr. 9.

Ferbetoare de rachiou proprie, reco-
mandă cu preț ieftin: rachiou de drojdi
natural, silvorum, țuică, cognac, rum
indigen și din streinățate, spirt fin,
rachiuri bune, dulci de calitate fină
— din material prima.

Nr. 28/1912.

Publicațiune.

Luni în 2/15 Iulie a. c. o
le 11 a. m. să va ținea
tune publică a că
șante a Comitetului parohial
lăiserica Sf. Nicolae din Bra
(șov) — Săber pentru arân
rope anul curent a unui te
dășune în estențiu de 2
jre din Poiana Brașovului.
Cetel parohial al bisericii Rom
ort. res. dela Sf. Nicolae în
Brasov (Brașov).

Dr. V. Saftu, president
I. Prișcu, secretar.

AVIZ!

serisul atrag atențiune la
lic romănesă din loc și dela
cu deosebite apele
inul inteligentăi romăne a
lucuraja în meseria mea
ăpsitor de mobile și zidiri
a dispoziția On. public cu cele
nouă și moderne modele.
Inlesnire tot în aviz prin
carte postala la adresa:

Renel

— văpsitor (1-32)
B. Noasta Nr. 19.

W. Csallner

BR și Strada Lungă Nr. 2
Produl tal bun și fine
date înlesnire, migdale, p
de Nürnberg.
I fajesturante cele
și înaltur; descer.
Tot a și pătă Met de miera toar
efect vîndecător.
a pomeni recunoscuta
Orfulce a lui Csallner.
Efortior se da rabat.

De vânzare

o casă liberă de dășie
Strada erală Nr 32 a (B
vechi de vânzare cu
ieftin din 15 oda,
ghetă rădina.
Iță pentru toate s
I formăși se pot lua
Gecia BODENDORF
Sta Porții Nr. 44.

Nr. Ma 8464/1912.

Publicațiune.

(C Luință de închiriat)

În 1 Iulie 1912 la 10
a. m. s' ținea în despărț
tul magistratului orașenesc p
afaceri economice — strada
rarilor Nr., etajul I.
tație cu orte pentru
locuința di casa orașenesc
9 din Strad școlii
tică, constătoare din 2
etc. dimpreună cu tocul
de lângă ea. Închiria
pe timpul dila 29 Septe
până la 29 Septembrie
Condițiunile de c
e ale contractului le
cei omul până la ziua de lic
tot în localul despărțământulu
— actual suscitāt.

gistrasso, la 25 Iunie 191
Magistratul orașenesc